

Vergaderjaar 2025–2026

36 045

Situatie in Oekraïne

Nr. 265

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 januari 2026

Op 14 januari jl. heeft de Oekraïense President Zelensky de noodtoestand in de energiesector afgekondigd in Oekraïne. In Kyiv en de regio's Dnipropetrovsk, Charkiv en Odesa is de situatie kritiek. Door de continue, doelgerichte Russische aanvallen van afgelopen weken is de Oekraïense energie infrastructuur zwaar getroffen. Rusland poogt diverse regio's doelbewust van het elektriciteitsnet af te sluiten. Elektriciteitscentrales, waterkrachtinstallaties en hoogspanningsknooppunten worden vrijwel dagelijks getroffen.

De omstandigheden in Oekraïne zijn extreem en met de zeer koude winter zitten miljoenen mensen, als gevolg van deze aanvallen, dagelijks zonder stroom, verwarming en water. Niet alleen is het energiesysteem groten-deels verwoest, maar ook staan basisvoorzieningen zoals water- en warmtevoorziening en het functioneren van ziekenhuizen onder zware druk door het energietekort. Voor Oekraïne is, naast meer luchtafweercapaciteit voor het beschermen van de energiefaciliteiten, extra steun voor gasaankopen en urgent herstel aan de energie-infrastructuur noodzakelijk om deze winter door te komen.

Op 28 oktober jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over EUR 25 miljoen extra energiesteun aan Oekraïne¹ in navolging van de Kamerbrief van 3 oktober jl. over de invulling van de niet-militaire steun aan Oekraïne in 2026.² Met de sindsdien zeer verslechterde energiesituatie in Oekraïne zal het kabinet een extra bedrag van EUR 23 miljoen voor energiesteun voor Oekraïne alloceren uit de resterende, niet-verplichte middelen voor niet-militaire steun aan Oekraïne voor 2026. Deze middelen zullen worden ingezet om in te kunnen spelen op de meest urgente energienoden in Oekraïne.

¹ Kamerbrief Energiesteun aan Oekraïne, Kamerstuk 36 045, nr. 241.

² Kamerstuk 36 045, nr. 239.

Het kabinet zal EUR 23 miljoen van de resterende Oekraïnemiddelen als volgt alloceren, in lijn met de reeds aangekondigde Nederlandse inzet op het gebied van onder andere energiesteun zoals opgenomen in de op 3 oktober door u ontvangen Kamerbrief invulling niet-militaire steun Oekraïne in 2026 (Kamerstuk 36 045, nr. 239):

- EUR 5 miljoen aan het multilaterale donorfonds Ukraine Energy Support Fund (UESF) voor het verstrekken van materieel en urgente reparaties aan elektriciteitscentrales en -netwerk.
- EUR 5 miljoen voor in-kind energiesteun via RVO voor de aankoop van elektriciteits- en gasmateriaal van (Nederlandse) marktpartijen;
- EUR 13 miljoen aan de *European Bank for Reconstruction and Development* (EBRD) voor de financiering van urgente gasaankopen.

De hierboven beschreven inzet komt bovenop de eerder gereserveerde energiesteun aan Oekraïne voor 2026 ter waarde van EUR 110 miljoen, waarmee het totaalbedrag voor energiesteun in 2026 op EUR 133 miljoen komt. Deze steun is voor het financieren van gasaankopen, het herstellen van beschadigde energie-infrastructuur, het leveren van gebruikte energiegoederen vanuit het Nederlandse bedrijfsleven, het opleiden van mensen in de energiesector en het financieren van projecten die bijdragen aan een decentraal, weerbaar Oekraïens energiesysteem.

Deze extra middelen voor Oekraïne zullen budgettair verwerkt worden bij het eerstvolgende begrotingsmoment bij de eerste suppletoire begroting. Dit zal leiden tot een herschikking binnen artikelonderdeel 5.3 van de begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
A. de Vries